

Obsluha těžebního zařízení na plovoucím stroji (kód: 21-003-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Obsluha strojů a zařízení při povrchové a hlubinné těžbě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Dodržování bezpečnosti práce při obsluze plovoucího stroje	3
Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby plovoucího stroje	3
Znalost funkce a konstrukce těžebního zařízení i plavidla	3
Volba postupu práce a technologických podmínek při řízení, obsluze a kontrole činnosti plovoucího stroje	3
Ošetřování a údržba těžebního zařízení i plavidla	3
Kontrola údajů přístrojů plovoucího stroje	3
Vedení záznamů o provozu, o průběhu a výsledcích činnosti a opravách těžebního zařízení i plavidla	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.09.2017

Kritéria a způsoby hodnocení

Dodržování bezpečnosti práce při obsluze plovoucího stroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat osobní ochranné pracovní prostředky pracovníka	Ústní ověření
b) Popsat bezpečnostní předpisy pro obsluhu a řízení strojního zařízení i plavidla	Písemné a ústní ověření
c) Vyjmenovat stanovené záchranné prostředky na plavidle a povinnou lodní výbavu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby plovoucího stroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat provozní dokumentaci plovoucího stroje	Písemné a ústní ověření
b) Získat z provozní dokumentace obsluhovaného stroje relevantní informace, stanovující závazná pravidla pro obsluhu, řízení, seřizování a údržbu plovoucího stroje	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Znalost funkce a konstrukce těžebního zařízení i plavidla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkce a konstrukci těžebního zařízení	Písemné a ústní ověření
b) Popsat funkce a konstrukci plavidla	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba postupu práce a technologických podmínek při řízení, obsluze a kontrole činnosti plovoucího stroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základy technologie povrchového dobývání nerostů z vody	Písemné a ústní ověření
b) Vypracovat technologický postup práce pro řízení, obsluhu a kontrolu činnosti plovoucího stroje	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést obsluhu plovoucího stroje při dobývání nerostů z vody	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování a údržba těžebního zařízení i plavidla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ošetřit těžební zařízení i plavidlo, provést jeho běžnou údržbu (vyčistit, promazat, doplnit provozní hmoty, opravit drobné závady)	Praktické předvedení
b) Seřídít chod, nastavit provozní podmínky a parametry těžebního zařízení i plavidla	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola údajů přístrojů plovacího stroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Odečíst údaje měřicích přístrojů informujících o průběhu činnosti plovacího stroje	Praktické předvedení s písemným záznamem
b) Porovnat hodnoty odečtených údajů se stanovenými hodnotami a podle výsledku rozhodnout o potřebě korekce provozních podmínek plovacího stroje	Praktické předvedení s písemným záznamem

Je třeba splnit obě kritéria.

Vedení záznamů o provozu, o průběhu a výsledcích činnosti a opravách těžebního zařízení i plavidla

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem průběh provozu, dosažený výkon těžebního zařízení a plavidla	Praktické předvedení s písemným záznamem
b) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem údaje o poruchách těžebního zařízení i plavidla	Praktické předvedení s písemným záznamem
c) Zaznamenat v souladu s provozním předpisem údaje o opravách těžebního zařízení i plavidla, doplňování provozních hmot, provedených úkonech běžné údržby	Praktické předvedení s písemným záznamem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/zdravotniPodminky.aspx?id_jp=30842).

Uchazeč musí do zahájení zkoušky předložit zejména:

- splnění podmínek zdravotní způsobilosti podle § 18 vyhlášky MD č. 42/2015 Sb.
- průkaz způsobilosti k obsluze plovoucího stroje vydaný Státní plavební správou pro odbornost strojmistr (§ 15 vyhlášky MD č. 42/2015 Sb.)
- průkaz jeřábníka v případě, že bude obsluhovat plovoucí stroj s drapákovým rypadlem
- vyučení v oboru strojním nebo elektrotechnickém v případě, že bude obsluhovat těžební zařízení o vyšším výkonu než $100 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$
- splnění požadavků § 77 vyhlášky č. 26/1989 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Plovoucí stroj se skládá z:

- plovákové těleso
- bagrovací ústrojí
- pohonný mechanismus
- lafeta
- přední a zadní věž
- kabina strojmistra
- výsypka
- manipulační prostředky

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat tyto požadavky:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru strojírenství nebo v oboru elektrotechnickém + střední vzdělání s maturitní zkouškou oboru vzdělání geotechnika nebo strojírenství nebo elektrotechnika a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání strojírenství nebo v oboru elektrotechnickém a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oboru strojírenství nebo v oboru elektrotechnickém a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na strojírenství nebo elektrotechnika a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování v oblasti povrchového dobývání nerostných surovin.

Další požadavky:

- Musí vlastnit průkaz způsobilosti k vedení plovoucího stroje.
- Musí mít osvědčení o způsobilosti k práci s pozemním strojem, který je součástí plovoucího stroje.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Ke zkoušce musí mít autorizovaná osoba k dispozici těžební zařízení na plovoucím stroji, které bude řádně ukotveno na vodní hladině.
- K dispozici dále musí být provozní a servisní dokumentace těžebního zařízení.
- Ke zkoušce musí mít autorizovaná osoba k dispozici nářadí, provozní kapaliny, čisticí prostředky a osobní ochranné prostředky pro zkoušející i uchazeče.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Českomoravský štěrk, a. s.

Holcim (Česko), a. s.

M – SILNICE, a. s.